

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. III. Christo moriente aperti tumuli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

litis illud, & indignos vos iudicatis, eterne vite, ecce convertimur ad gentes: sic enim precepit nobis Dominus. Quisque videat, ne idem sibi denique dicatur: Vocatus es diu fatis, & renuisti; tuam ipse salutem pericax repulisti; spes emendationis tue nulla est. Peribis ergo, sed volens oronā tibi destinatam alter accipiet. Cælum tibi obferabitur æternum: frustra pullabis janua jam clausā. Vā homini, quem talis fulmīnāvit sententia.

V. Causa, Nova ad cælum via per Christi mortem patefacta. Hanc Paulus digito monstrans, *Habentes itaq, fratres, inquit, fiduciam in introitu sanctorum, in sanguine Christi: quam iniitavit nobis viam novam & viventem via sanctorum.* Noctes atque dies patet ampli janua regni: referatus est omnibus in cælum ingressus; nemo excluditur qui ad illā Sancta sanctorum per novam hanc viam contendit. Scissum est velum, apertū est cælum. Iam Stephanus etiānum in terrā stans solis oculis illuc penetrat divina gloria spectator. Sicut aurem eo profus momento, quo Christus in cruce obiit, Dei gloria se spectandā Patribus in limbo prebuit ita cuius hominum puncto mortis Deus se cernendum exhibet, nisi moriens adhuc in nebula peccati hæreat.

§. II. Propria seisi veli explicatio.

Via verò quā sibi Christus Corporis sui gloriam, nobis & animi & corporis beatitudinē obtinuit, crux fuit iussu Patris tolerata. Hæc verissima est ad Sancta sanctorum via, via crucis. Amemus, o Christiani, crucem. Hanc nobis Dominus ut legatum carissimum testamento legavit. Ambrosius tamquam le-

gator testamenti, Auctor pietatis, sequitur, in cruce pendens testamentum condidit, singulis pietatis opera distribuens: Apollis persecutionem, Iudæis corpus, Patri spiritum, Virgini Parynymphum, latroni paradysum, peccatori infernum, Christianis vere penitentibus crucem commendavit. Ad quæcumque attendendam totis scriptorū voluminibus in vitamur, sed illa religiose simplicitatis cohortatio mihi videtur omnium nervosissima, quæ compendio ita nos instruit: Non est alia via ad vitam, & ad veram internam pacem, nisi via sanctæ crucis & quotidiana mortificationis. Dispone omnia secundum tuum velle & videre, & crucem semper invenies. Convertite te supra, convertite te infra, convertite te extra, convertite te intra, & in his omnibus invenies crucem: & non est alia via ad vitam, & ad internam pacem, nisi via sanctæ crucis.

Tota vita Christi crux fuit & martyriū. Tota vita Christi crux fuit & martyriū, & tu tibi quæris requiem & gaudium? Erras, erras, si aliud quæris quam pati tribulationes, quia tota ista vita mortalis plena est miseriis & circumscripta crucibus. Quæ amidiu pati grave tibi est & fugere quæris, tamdiu male habebis, & sequetur te ubiq, fuga tribulationis. Nemo ita cordialiter sensit passionem Christi, sicut is, cui contigerit similia pati. Calicem Domini affectanter bibe, si amicus ejus esse, & partem cum eo habere desideras. Merito deberes libenter modicum pati pro Christo, cum multi graviora patientur pro mundo. Scias pro certo, quia morientem te oportet ducere vitam. Et quando quisque plus sibi moritur, tanto magis Deo vivere incipit. Nihil Deo acceptius, nihil tibi salubrius in mundo isto, quam libenter pati pro Christo. Omnibus ergo perlectis & scrutatis sit hæc conclusio finalis, Quoniā per multas tribulationes oportet nos intrare in regnū Dei.

Reverā è solidæ pietatis meditullio hæc nata sunt, instar oraculi habenda. Verūm patientiam omnes cōmendant, sed pati recusant. Hi mores nostri sunt. Ergo ad Christum denuo nos vertamus, & scissum ve-

lūm in ejus sanctissimo corpore consideremus. Nec enim hoc quisquam exposuerit magis proprie quam Paulus, cuius voces sunt: *Per velamen, hoc est, carnē suam.* Hoc velum corporis Dominici à summo usque deorsum, à supremā usque ad imam partem scissum est. Quod prævidens Iudas, *A plantis pedis usque ad verticem,* inquit, *non est in eo sanitus vultus & lyor, & plaga tumens.* Hoc velum ita scissum, adumbrabat Christi summos dolores, membra omnia in dolore maximo fuerunt, suum quodque habuit, eumque non simplicem. Verē vir dolorū Christus, & sciens infirmitatem: *Vere languores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse portavit.* Sed & animum summis mœroribus obrutum testantur ea verba: *Tristis est anima mea usque ad mortem: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?* Neque enim hoc velum in theatro comico proclamavit. Quod dixit, re ipsa sensit. Nec tantum summi, sed & diuturni erant hi dolores: à tempore cenæ usque ad nonam finitæ vitæ, luctatus est cum morte ultra viginti horas. Attendite & videte, si est dolor similis huic dolori. Imò verò jam in Matris utero Christus supplicio crucis est affectus. Iam iussio Patris urgebat: *Fili mi, crucifigendus es.* Ab eo momento Christus presentissimam semper ante oculos crucem habuit, cum hoc mandato Patris, qui ab omni æternitate rerum universarum seriem prævidens, decrevit Filium in terram mittere crucifigendum. Ita Christus non solum tribus horis, sed triginta quatuor annis in cruce pendit, & fells calicem bibit. Hinc pius ille scriptor, quem dixi, rectè asierit: *Nec enim IESVS Christus Dominus noster, unā horā sine dolore passionis fuit, quamdiu vixit.* Deinde calix ille Christi felleus nullā solatii suavitate fuit temperatus. Discipulis Crucifixi & aliis ejus imitatoribus dabatur calix solatii permulvus: Apolloli cum virgis cederentur, *ibant gaudentes à conspectu concilii, quomam digni habiti sunt pro nomine IESVS conameliari pati.* Andreas crucem sibi fixam eminus salutabat. Stephano lapides torrentis dulces fuerunt. Laurentius prunis incubat ut plumis. Tiburtius prunis calcat ut rosas. At Christus ingemiscens, *Circumdederunt me, inquit, dolores mortis, & torrentes iniquitatis conturbaverunt me. Dolores insepni circumdederunt me, preoccupaverunt me laquei mortis. Inoproprium expectavit cor meum & miseriam. Et sustinui qui simul contristaretur, & non fiat: & qui consolaretur, & non inveni.* Ita nos ita solentur, & firment ut modicum, quod patimur, libenter patiamur.

§. III. Christo moriente aperti tumuli.

Et monumenta aperta sunt, inquit Matthæus, & multa corpora sanctorum, qui dormierant, surrexerunt. Disjunctis, terræ motu aut fissis marmoribus, quibus tegebantur, hiānt tumuli, mortui suum Dominum agnoscebant, quem nosse vivi volebant; cāmque cœdenti vel clausis oculis ferre quasi horruerunt mortui, quam inferre non verebantur vivi. Nam & hoc singulari prodigio declaravit Deus, eum qui interfectus, suum esse filium, non solum cæli & terræ, sed & mortuorum Dominum, inferorum domitorem; qui carcerem mortis subeat, non ut clausus illic maneat, sed ut captivos omnes educat. Monumenta aperta sunt, inquit Hieronymus, in signum future resurrectionis. Hæc extra urbem sic erant reſerata, ut ipsa cerni possent cadavera, certè à Romanis aliisque gentibus. Nam forsitan Iudæi homines, scilicet religiosissimi noluerunt egredi, ne aspectu illo mortuorum contaminarentur. Et si verò moriente Christo aperta fuerint monumenta, nullus tamen mortuorū ante Christum redivivum in vitam rediit. Quod dilucidè Hieron. his verbis cōsignat. *Et tamen cum monumenta aperta sint, inquit, non antea resurrexerunt, quam Dominus resurgeret, ut esset ipse primus.*

1. Nov. ad cælum via per Christi mortem patefacta. 1. 10. 2. 10. 3. 10. 4. 10. 5. 10. 6. 10. 7. 10. 8. 10.

Ambros. serm. de p. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Thom. 2. Kemp. in l. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Pf. 43. Propter te mortificamur tota die.

Añor. c. 14. vers. 21.

primogenitus resurrectionis ex mortuis, nimirum ut testimo-
no illorum pariter & exemplo Christi Resurgentis gloria tes-
tatur redderetur. Coniungunt quidam ex illorum nume-
ro fuisse Adam, Euan, Abraham, Isaac, Jacob, Davi-
dem, qui solliciti caverant, ne alibi quam in Palaestina,
divinae sponsonis terra, humarentur, Resurgentis
Christi participes futuri, Forrassis, & illi portus qui
Christum viderant, Zacharias, Simeon, Joannes Bapti-
sta, & alii his posteriores cum Christo in vitam redie-
runt. Ita Dominus, multos testes non tantum mortis to-
lerata, sed & vitæ receptæ produxit.

Aperta igitur sunt monumenta moriente Domino,
veluti mens Majorimbrem sitiens terra desiderat aquas,
jamque rotante cælo exponuntur vasa pluvias exca-
pitata, ita Christo animam agente referantur sepulchra
Dominicæ Corporis cum gaudio receptura. Dixerat
Christus: Venit hora, & nunc est, quando mortui audient vo-
cem Filii Dei. Non mortui tantum, sed & mortuorum
habituacula audierunt hanc vocem, perinde ac si de cru-
ce clamasset Christus: Quia me vivi adeo crudeliter occi-
dunt, hiare tumuli, reserate monumenta, mortuos
evocabo in testes tam miseranda mortis.

Hæc tumulorum ingens fuit concertatio, nec enim
unus solum, sed multi sunt aperti, tamquam si cerarent,
à quoniam Dominus in cruce defunctus esset suscipien-
dus, Dixerat Deus, Caino fratericidæ: Terra aperuit os
suum, & suscepit sanguinem fratris tui de manu tuâ. Cùm Dñi
Filius, Abel innocentiissimus, sanguinem pro nobis funderet,
cælestis Pater Judæos terruit his velut vocibus:
En undique terra panditur, ut fratris vestri vitalem san-
guinem excipiat. Terra olim dehiscens Dathan & Abi-
ron impiè sacrificantes gluit. Jam terra pluribus locis
disrumpitur, ut hominem sanctissimum, qui seipsum
obtulit in sacrificium, eo quo potest hospitio recipiat.

Nec ideo tantum aperta sunt monumenta, ut in co-
rum aliquo crucifixus Dominus diversaretur, sed ut fu-
tura mortuorum liberatio promulgaretur. Qui saxum
defuncti tumulo imponunt, hoc reipsa dicunt: Hic ho-
mo à morte victus est; non redibit amplius domum,
jam in mortis ære ac familia censetur; has ædes posthac
incolat, quas saxo munimus. At verò quia moriente Do-
mino mors omnium victrix est victa, jam hujus tyrannicæ
reginæ carceres revellantur, captivus exundi datur
libertas & promulgatur: Proditæ nunc victis; mors
bellata est, vita immortalis & æterna vobis obrenta est;
proditæ.

Cùm Christus à Joanne tingeretur in Jordane, aperti
sunt cæli; quod argumento fuit, è Patris throno spiri-
tum divinum & thesauros cæli in terram descendere:
Sic regum Rege mortuo aperti sunt tumuli, quod
signo fuit, è crucis solio cælestem vitam in mortuos de-
manare. Quamprimùm namque Christus oculos mori-
endo clausit, mox tumulos divina vis aperuit. Mors
non amplius leo, sed ut leonis mortui pellis est.

Sed patentia hæc sepulchra nemo melius explica-
verit, quam regius Pfates, qui hunc in modum cecinit:
Sepulchrum patens est guttur eorum, linguis suis dolose age-
bant. E patulis his sepulchris illusiones, ludibria, execra-
tiones, maledicta, probra, sputa in divinum vultum, &
omne genus sordium emerit. Atque hoc præter sum-
mos dolores, alterum fuit, Ignominia summa, qualem
nullus hominum unquam subiit. Hinc illæ voces: Tu scis
improprium meum & confusionem meam. Atrocitas infan-
dæ hujus ignominie soli Filio Dei nota. Et quæto hæc
paullulum cogitemus. Vir ille crucifixus paullo ante ser-
monibus & miraculis multa millia hominum, orbem
attraxerat: hinc illæ Phariseorum querimonie: Videris,
quia nihil proficimus? ecce mundus totus post eum abiit. Hic
iple vir subito capitur ut celebris laro, sistitur iudicibus
ut facinorosus homo, flagellatur ut vile mancipium,
addicitur morti ut lætæ majestatis reus, in crucem agi-

tur ut latronum coryphæus; hinc etiam illorum medius
pendet. Hic certè aperta sunt fœterissima sepulchra,
è quibus mephitis fœdissima ructavit, hic audita vo-
ces: Reus est mortis, homo blasphemus, stultus, carastâ
dignus, veste albâ notandus, seductor, malefactor, affe-
ctor imperii, princeps latronum. Hæc elogia in Dei
Filiu congeriebantur. Ita innocentie ac viæ auctor
cum sceleratis deputatus est. Vidimus eum despicitum & Ufaie t. 53.
novissimum virorum, inter scelestissimos homicidas pen-
dulum. Crux servis, homicidis, latronibus debebatur.

In hoc lectulo thaumaturgus vir iste defungitur. Male-
dictus à Deo est, qui pendet in ligno. Insuper & aliud igno-
minie genus accessit ad Christi tormenta, Nasoribus
& impulsoribus Judæis (quod Adrichomius tradit)
crux eo situ dehta est, ut Christus tergum in cruce Hie-
rosolymorum urbi obverteret, tamquam indignus, qui
civitatem sanctam aspiceret. Quam pulchrè hic luit
divina Providentia! Judæi hujus consilii auctores &
dedecoris illius fabri, tam felicitatis nostre, quam cala-
mitatis suæ non falsi vates fuerunt, eoque facto in sei-
plos tulerunt sententiam, quam Deus per Hieremiam
prædixit: Dorsum & non faciem ostendam eis in die perdi-
tionis eorum, sicut ventus urens dispergam eos coram inimico.

Factum profecto, dispersi sunt miseræ me; averlus est
ab illis Deus: dispersit eos per omnia regna qua nesciunt.
Quod verò Christus crucifixus faciem ad abeuntis so-
lis partes verterit, nostræ felicitatis erat argumentum:
quod & Pfates canit: Oculi ejus super gentes (quæ in illis
partibus respiciunt. Ideo Christiani ritu veteri ad Orien-
tem versi orant, ut semper meminerint, Christi faciem
in cruce ad occasum solis spectasse. Quod Judæi sug-
gesserant Romanis in pœnam & ignominiam Christo,
& in signum summi despicatûs. At divina sapientia ma-
lignissimam hanc eorum operam in bonum nostrum
convertit. Hic, inquam, divinæ providentiæ lusus est.
Nam, ut S. Leo ait, quod iniquitas Iudeorum paravit in pœ-
nam, potentia Redemptoris gradum nobis fecit ad gloriam.

Propterea quando & nos ejusmodi patentium se-
pulchrorum fœtores afflant, quando dicitur & cavil-
lis petimur, quando ignominia & labe afficimur, quan-
do contumelis & calumniis notamur, quando probris
maledictisque figimur, ad Dominum Jesum crucifi-
xum continuo recurramus, & audiemus illud: Non est
discipulus super Magistrum, nec servus super Dominum suum.
Si patrem familias Beelzebub vocaverunt, quantum magis do-
mesticos ejus. Acerba sunt hæc, non negamus, & digestio-
nis difficillima: sed illud denuo ingeretur: Non est servus
major domino suo: si me persecuti sunt, & vos persequentur. Si
mundus vos odit, scitote quia me priorem vobis odio habuit.
Honoris est, Christi causâ inhonoratum despici.

S. IV. Moriente Christo terra mota.

Quantum scire licet, universum orbem hic terræ
motus concussit. Nam Eusebius, Phlegon, Plinius,
Tiberii ævo maximo, ajunt fuisse terræ tremores, qui-
bus duodecim urbes Asiæ sunt prolapsæ. Augustinus af-
serit hoc eo die factum. Subscribens S. Leo, Cùm ad tan-
tam, inquit, divine majestatis inclinationem totius mundi
compago quateretur, cùm facinus impium omni sui confusione
creatura damnaret, & manifestam in reos sententiam ipsa post med.
elementa proferrent, quis vobis antibus Iudæi, que conscientia mihi p. 143.
fuit, quando & vos iudicium universitatis urgebat, & revo-
cari ad se consummato scelere impietas vestra non poterat?

Pompejus Magnus inaniter gloriatus, Si pede, aje-
bat, terram calcavero, totum orbem ad arma movebo.
Quantilla est, Deus, humana potentia! Pompejo mili-
tassent homines, non fera, non saxa, non cælum. Longè
major est potentia crucifixi Domini, cui ripes, cui ter-
ra, cui stellæ, cui elementa cuncta serviunt. Stabant hæc
parata in omni obsequium, rueri suum Dominum aut
ulcisci prompta, ad nutum unicum ruiscent in impio-
rum